

SPRAVODAJCA

Vitaj školský rok 2015/2016!

Ani sme sa nenazdali a je po prázdninách a opäť stojíme na prahu nového školského roku. Toto sú okamihy, ktoré sa v našich životoch striedajú so železnou pravidelnosťou. Len okolnosti sa menia a v čase sa meníme i my.

Deti rastú pred našimi očami, v rukách nás rodičov i učiteľov dozrievajú, múdrejšiu a nadobúdajú schopnosť vytvárať si vlastný názor na život... My učitelia stojíme pred náročnými úlohami, ktoré nám vyplývajú z našich rezortných predpisov a usmernení, žiaci zas pred povinnosťou zvládnuť učivo čo najlepšie, aby sa úspešne dostali na stredné školy a etablovali na trhu práce. Aby mali čo ponúknuť, a aby vedomosti, zručnosti a kompetencie vedeli použiť v praxi.

V školskom roku 2015/2016 Ministerstvo školstva SR zverejnilo inovované Štátne vzdelávacie programy pre 1. a 5. ročník základných škôl. Inovované ŠVP posilňujú výučbu prírodovedných predmetov a kladú väčší dôraz na technické vzdelávanie žiakov. Súčasne vymedzujú anglický jazyk ako prvý cudzí jazyk, ktorý sa bude vyučovať od 3. ročníka a v našej škole už od 1. ročníka ako voliteľný predmet. Druhý cudzí jazyk ponúkneme žiakom v rámci voliteľných hodín podľa možností školy a záujmu žiakov. Inovovaný Štátny vzdelávací program budeme uplatňovať od 1. septembra 2015, a to postupne od 1. a 5. ročníka ZŠ.

Žiakov 5. ročníka zastihla v tomto školskom roku novinka. Podrobia sa tak ako deviataci Celoslovenskému Testovaniu – 5 2015, ktoré sa uskutoční 25. novembra 2015 (streda).

Celoslovenské testovanie deviatakov bude 6. apríla 2016 (streda). Okrem školského vzdelávacieho programu ponúkame žiakom aj záujmovú činnosť v tomto rozsahu:

Názov krúžku	Vedúci krúžku	Názov krúžku	Vedúci krúžku
Florbal	Mgr. Trudič, PhD.	Zahrajko	Mgr. Kutelyová
Cestujeme po svete	Mgr. Bušovský	Dobrodružné hry a súťaže	Mgr. Martin Turošák
Poškoláčik	Mgr. Bušovský	Viac ako peniaze	Mgr. Žabková
Cyklistický	Mgr. Janovčíková	Šachový	Mgr. Králiková
Ruský jazyk	Mgr. Králiková	Keď Anička ochorela	PhDr. Palovičová
DFS	Mgr. Balleková	Kreatívne čítanie	Mgr. Šlosárová
Tvorivá dielňa	PhDr. Palovičová Mgr. Žabková	Tradičné jedlá regiónu	Ing. Volníková, CSc.

Škola nie je len vzdelávanie, učebné osnovy a plány, skúšanie či testovanie... Dobrá škola je živý organizmus, v ktorom fungujú dobré medziľudské vzťahy, vzájomný rešpekt k svojim právam, ale i uvedomenie si povinností. Dobrá škola je miesto na priateľstvá, vzájomnú pomoc, miesto na férové súťaže, miesto, kde si právom môžete užiť pocity z víťazstva či vyrovnať sa s prehrou.

Želáme vám, aby ste v našej škole vždy našli človeka, ktorý vás podporí, pomôže, vysvetlí, čo nepochopíte a podá pomocnú ruku. Úprimne si želáme, aby naša škola tak ako doteraz, fungovala ako úspešná výchovno - vzdelávacia

inštitúcia s dušou, otvoreným srdcom a hladiacimi rukami tak, ako je v dobrej rodine zvykom. Nie nadarmo si hrdlo hovoríme, že sme škola rodinného typu.

Budeme sa o pohodu a človečinu v našej škole snažiť zo všetkých síl.

Vážení rodičia, milí priatelia, prajeme vám i vašim deťom pohodový rok. Vám, dievčatá a chlapci, menej vymeškaných hodín a len a len dobré známky, za ktorými budú bohaté vedomosti. Nech radosť a dobrá nálada panuje všetkým dňom. Prajeme si pre všetkých veľa trpezlivosti, tolerance, pochopenia a láskou presvetlené slová i činy.

Za všetkých zamestnancov želá všetkým zúčastneným úspešný školský rok vedenie školy.

Mgr. Mária Janovčíková

ROKOVALO OBEČNÉ ZASTUPITEĽSTVO

Obecné zastupiteľstvo obce PONIKY na
svojom 7. zasadnutí dňa 27. júla 2015:

Uznesením č. 92/2015

a) berie na vedomie:

informáciu o zámere opraviť lesnú cestu v lokalite Farská hora – Čierny diel na protipožiarnu cestu a vybudovať pri nej protipožiaru nádrž v lokalite Húdlová, na pozemku p.č. 2865/2, nachádzajúceho sa v k.ú. Poniky, obec Poniky, okres Banská Bystrica, zapísaného na LV č. 2510.

b) schvaľuje:

dohodu o náhrade za obmedzenie vlastníckeho práva.

c) odporúča:

starostovi obce podpísať dohodu o náhrade za obmedzenie vlastníckeho práva.

Uznesením č. 93/2015

a) berie na vedomie:

informáciu o realizácii verejného obstarávania k zákazke : „Vypracovanie architektonicko-urbanistickej štúdie prestavby a dostavby centra obce Poniky, Námestie Štefana Žáryho a okolitých priestranstiev“.

b) schvaľuje:

zmluvu o dielo.

c) odporúča:

starostovi obce na najbližšom zasadnutí obecného zastupiteľstva navrhnuť patričné rozpočtové opatrenia.

d) odporúča:

starostovi obce podpísať zmluvu o dielo.

VÝSLEDKY DOTAZNÍKA

V rámci prípravy programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja sme v obecnom úrade, v apríli a máji, uskutočnili prieskum medzi obyvateľmi formou dotazníka, ktorý sme doručili do každej domácnosti. Vrátilo sa nám 189 vyplnených dotazníkov. Z nich sa náhodným výberom sformovala reprezentatívna vzorka 159 respondentov, z toho 75 mužov a 84 žien. Obyvatelia Poník tvorili 58 percent, 21 percent tvorili obyvatelia časti Ponická Huta a 21 percent občania Ponicej Lehôtky.

Po sumarizácii môžeme konštatovať, že obyvatelia obce sú spokojní so zberom komunálneho odpadu a dopravným značením a nespokojní so stavom miestnych komunikácií a kvalitou vody vo verejnom vodovode.

Priemernú spokojnosť vyjadrili občania so stavom chodníkov, prácou obecného úradu a samosprávy, pouličným osvetlením, ponukou obchodov a služieb v obci, autobusovým spojením, všeobecnou zdravotníckou starostlivosťou, kvalitou výučby v základnej škole, možnosťami športového vyžitia a poskytovanými službami v materskej škole.

Za veľmi dôležité považujú zásobovanie pitnou vodou.

Ako ďalej vyplýva z dotazníka, pracovníci obecného úradu by sa mali viac venovať napríklad rekonštrukcii ciest, podpore podnikania a vytváraniu nových pracovných miest, rozšíreniu ponuky obchodu a služieb, úprave verejnej zelene.

Podľa respondentov je potrebné riešiť aj otázku odpadových vôd, sociálnych a zdravotníckych služieb. Dôležitá je aj podpora kultúry, vzdelávania a športu. Respondenti napríklad navrhli opraviť rodný dom nášho rodáka Štefana Žáryho, vybudovať kino a padol tiež návrh na vybudovanie auto kina.

Až 55 percent opýtaných si myslí, že v obci chýbajú niektoré zariadenia, napríklad domov sociálnych služieb, telocvičňa či multifunkčná hala pri základnej škole. Uvítali by aj lekáreň, ihrisko pre dospelých alebo kúpalisko.

Podľa opýtaných by sa mala zlepšiť investičná politika, dať viac financií tam, kde sú najväčšie problémy, do už spomínanej kvality pitnej vody, do zlepšenia situácie s odpadovými vodami, do úpravy príjazdovej cesty do obce, ale tiež do chodníkov, zariadení pre seniorov, multifunkčnej haly či detských ihrísk.

Z prieskumu ďalej vyplynulo, že obyvatelia sa o dianie v obci najčastejšie dozvedajú z Ponického spravodajcu, obecného rozhlasu a internetu. Čo sa týka komunikácie, preferujú verejné stretnutia (57 percent) a internet (27 percent).

Potešiteľný je fakt, že až 93 percent občanov triedi odpad.

Všetky druhy odpadu triedi 21 percent, papier, plasty a sklo 40 percent obyvateľov a 38 percent triedi plasty a sklo.

Na otázku, kvôli čomu sa oplatí navštíviť Poniky a okolie, respondenti najčastejšie uvádzali krásu okolitej prírody, katolícky kostol, DFF Zdola ponického mlyna, folklór všeobecne, Ponický dom a tiež bohatú históriu obce.

Z prieskumu vyplynuli zaujímavé informácie, ktoré sa nedajú zhrnúť v jednom článku. **Výsledky dotazníka nájdete aj na stránke www.poniky.sk v časti DOKUMENTY a TLAČIVÁ a tiež si ich môžete prezrieť v obecnom úrade.**

Poničania na Kališti opäť nechýbali

Slnkom zaliata Kalište privítalo v sobotu 15. augusta už po desiatykrát viac ako 3000 účastníkov Stretnutia generácií. Medzi nimi aj 37 občanov Poník. Niektorí z nich prišli na Kalište ako turisti z Donoval, ďalší autobusom z Poník.

Najskôr predseda Oblastného výboru Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Banskej Bystrici Ján Pacek privítal predsedu NR SR Petra Pellegríniho, predsedu Vlády SR Roberta Fica, poslanca Európskeho parlamentu Vladimíra Maňku, poslancov NR SR Jaroslava Demiana a Pavla Freša, náčelníka Generálneho štábu Ozbrojených síl SR Milana Maxima, primátora Banskej Bystrice Jána Noska a ďalších.

Premiér Róbert Fico aj predseda SZPB Pavol Sečkář zdôraznili, že nesmieme zabudnúť na hrôzy fašizmu spred 70-tich rokov a vždy by sme mali vzdávať úctu všetkým, ktorí povstali do boja proti tejto tyranii. Potom sa so svojimi ukázkami predstavili členovia

pokračovanie na ďalšej strane...

70. výročie posviacky kostola

Prvá septembrová sobota bola pre obyvateľov Ponickéj Huty veľkým dňom. Pripomenuli sme si 70. výročie požehnania rímskokatolíckeho kostola zasväteného Panne Márii Fatimskej a 69. výročie požehnania kríža, ktorý stojí na námestí.

Všetko sa začalo 11. júla 1943, keď Gejza Solárik, štátny lesník žijúci na Ponickéj Hute rozposlal širokej slovenskej verejnosti dopis, v ktorom pokorne žiadal o materiálnu pomoc na postavenie kostola. Základný kameň posvätili 8. októbra 1944

a o necelý rok, 9. septembra 1945 ho banskobystrický biskup Andrej Škrábik slávnostne požehnal. Bola to skutočne odvaha a silná viera pustiť sa cez vojnu do stavby kostola. Ani dnes nesmieme zabudnúť

na tento odvážny čin. Preto sme sa rozhodli túto udalosť dôstojne osláviť. Počas letných mesiacov júl a august sme za finančnej pomoci pána Juraja Hromadu zrekonštruovali exteriér kostola

(hromozvod, strechu, steny, schody), natreli sme kríž pred kostolom, opravili bráničku a br. Stano spolu s deťmi natreli plot. Do kostola sme inštalovali na bohostánok drevorezbu baránka, ktorú vyrezal miestny umelec Dušan Benický. V tom istom čase obnovovali aj kríž na námestí s podporou obce na čele so starostom Ing. Jánom Beňom. Slávnosť sa začala o 11.00 v kostole spoločnou modlitbou sv. ruženca. Napoludnie sme sa v procesii pobrali z kostola na námestie, kde sme zrekonštruovaný kríž nanovo požehnali.

Potom sme sa v sprievode vrátili do kostola, kde prebehla slávnostná sv. omša ktorú celebraval provinciál rehole kapucínov br. Miroslav Kulich.

Nakoniec sme sa všetci zišli na spoločnom posedení pri guľáši z „kuchyne“ domácich majstrov v miestnom kultúrnom dome.

Na oslavách sa zúčastnili aj príbuzní pána Gejzu Solárika, jeho syn s manželkou, deťmi a vnúčatami.

Ďakujem Pánu Bohu za tento pekný deň, bola to milá oslava. Áno, bolo milé a dôstojné si pripomenúť dedičstvo, ktoré nám zanechali naši rodičia: kostol, kríž a vieru v Boha.

Pokoj a dobro!

br. Robert, kapucín
správca farnosti

foto: br. Stano, kapucín

.... dokončenie z predchádzajúcej strany

Klubu vojenskej histórie Golian z Banskej Bystrice.

Stretnutie generácií pokračovalo bohatým kultúrnym programom, v ktorom vystúpili folklórne súbory z Banskobystrického kraja, aj mladý heligonkár Patrik Lukáč z obce Budimír, huslistka Saška Brutovská z Kostolian nad Hornádcom, z východného Slovenska a napokon zaspieval Róbert Kazík.

Sme radi, že aj jubilejný desiaty ročník Stretnutia generácií na Kališti bol dôstojnou pietnou spomienkou na tragické marcové dni roku 1945 a smutné osudy obyvateľov 105-tich vypálených obcí, z ktorých každá má v Sade života svoj strom. A hoci Kalište je jedinou z vypálených obcí, ktorú neobnovili, v tento deň symbolicky ožila.

Výbor ZO SZPB

EVANJELICKÝ TÁBOR 2015 - HORNÁ LEHOTA

Takmer 30 detí z Poník a Mičinej prežilo jeden prázdninový týždeň v Hornej Lehote pri Podbrezovej. Venovali sa spoločenským hrám ale tiež športu - hrali futbal, vybíjanú i volejbal.

Detváky so šikovnými rukami zhotovovali rôzne drobnosti - náramky, kľúčenky a modelovali nezvyčajné figúrky. Zážitkom pre ne boli výlety na Krpáčovo a do Brezna. Na Krpáčove sa na nich usmievalo slnko a na ceste z Brezna zmokli do nitky. Horná Lehota je rodiskom Sama Chalupku, preto nesmela chýbať návšteva jeho pamätnej izby. Tam sa deti dozvedeli o jeho živote niečo viac a pozreli si aj predmety z minulosti. Nezabudli však ani na slovo Božie, ku ktorému ich viedli páni farári Peter Kevický a Daniel Duraj s manželkou Marcelkou. Každý večer sa stretli pri biblických príbehoch a zaspievali si mládežnícke, kresťanské pesničky. Deti z tábora odchádzali s peknými zážitkami, novými kamarátmi a s túžbou ísť aj budúci rok.

S našimi najlepšimi farármi som bola v tábore už po piatykrát. Keď už patríš medzi tých náštročných, udelili mi „štatút vedúcej“. Vždy mi tam bolo dobre a vždy som sa vrátila so zážitkami, na ktoré budem dlho spomínať.

Michaela Detvajová

Vláčikom za poznaním

Leto je spojené s dovolenkami a výletmi, preto sme aj my vzali škôlkarov na výlet vláčikom z Chvatimechu do Vydrova. Počasie nám prialo. Deti sa tešili a my s nimi. Na výlete sa zúčastnili aj rodičia. Po dobrom obede vo Vydrove sa deti vyšantili na ihrisku. Po prestávke sme sa vydali na prechádzku po areáli Lesníckeho skanzenu. Videli sme mini dedinu, lesnícku techniku, lokomotívu, domáce zvieratá. Veľký úspech mala ohrada s diviakmi. Hodiny plynuli, nohy nás už pobolievali. Pomaly sme sa vracali k autobusu. Prišiel čas vrátiť sa do Poník. Cestou sme mali ešte jednu neplánovanú zastávku. Cez Chvatimech prechádzal pelotón v sprievode policajných áut a motoriek s majákmi. Deti mali obrovský zážitok. Po príchode do Poník sme sa rozlúčili a ... Verím, že už boli všetci doma, keď sa pustil silný dážď.

Berčíková

Uvítanie detí do života

Dňa 19. augusta 2015 sme na obecnom úrade za prítomnosti rodičov, starých rodičov, priateľov a známych uvítali do života našich najmenších občanov: Evku Pelcovú, Jakubka Špičku, Timonka Saktora, Janka Berkyho, Ninku Palovičovou, Filipka Debnára, Emmku Madošovú a Emmku Balogovú. Maličkým ratolestiam a ich rodičom prajeme veľa pevného zdravia, lásky a radosti zo života v našej obci.

✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿
✿ *Vítajte na svete, detičky krásne* ✿
✿ *váš príchod znamená radosť a jas.* ✿
✿ *Zo šťastia rodia sa najkrajšie básne,* ✿
✿ *ktoré vám napíše život a čas.* ✿
✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿

„MEMORIÁL ONDREJA HOLCA 2015“ ZNOVU OŽILA BEŽECKÁ TRADÍCIA

Presne pred tridsiatimi rokmi zaznel novembrovým predpoludňím štartový výstrel I. ročníka Behu priateľstva o Memoriál Ondreja Holca. Turbulencie udalostí nasledujúcich rokov nechťiac spôsobili, že ďalších ročníkov veľa nebolo, a preteky skončili na dlhší čas odsúdené do zabudnutia.

Je preto viac než záslužné, že sa našla skupina nadšených ľudí, ktorá vzkriesila spomienku na významnú osobnosť dejín našej obce, a tým začala, v zmysle svojich plánov, naplňať aj úlohu vyššej propagácie športu a

športových súťaží v Ponikách. Vďaka nim sme mohli 18. júla, v športovom areáli na Horedolíni odštartovať I. ročník obnovené série pod názvom Memoriál Ondreja Holca v cezpoľnom behu. Nakoľko cieľom nás, organizátorov bolo pritiahnúť k behu v prvom rade čo najviac Poničanov, naplánoval som nielen Hlavný beh na náročnej 10 km kopcovitej trati, ale aj Hobby beh na tri kilometre, s výrazne priaznivejším profilom.

Počasia už od rána avizovalo, že ostane verné tradícii predchádzajúcich dní a týždňov, apoteóze leta. Nesklamalo... Pri štarte o jedenástej hodine už teplomer signalizoval 37°C, umocnených

úplným bezvetrím. Do tejto vyhne sa vydalo dohromady 52 bežov na oboch tratiach (z toho 21 Poničanov), čo bolo na prvý ročník v konkurencii piatich renomovaných podujatí v tom istom

vikende (vzrast popularity behu na Slovensku má silu lavíny) celkom potešením. A rovnakým potešením bol aj fakt, že napriek týmto mimoriadne drsným podmienkam, hlavne pre menej

trénovaných športovcov, až 48 z nich dobehlo do cieľa. V Hlavnom behu na 10 km v absolútnom poradí zvíťazil Erik Lenhardt, člen BŠK Banská Bystrica, ktorý zároveň ustanovil traťový rekord časom 43:11. Medzi ženami bola najrýchlejšia Diana Grexová z Hornej Lehoty, so ženským traťovým rekordom 58:58. V rámci Hobby behu suverénne zvíťazil Miroslav Haninec rovnako z Hornej Lehoty, ktorý postavil traťový rekord na 3 kilometre na čase 13:13. Za ženské pohlavie zobraza zodpovednosť za pozíciu absolútnej víťazky a traťovej rekordmanky, vekom ešte len dorastenka Petra Šuleková z MAC Redox Lučenec, s časom 15:43.

Zároveň sme ešte vyhlásili najlepších domácich pretekárov. Ocenenie Najlepší Poničan a Najlepšia Poničanka na 10 km trati získali Štefan Tešlár a Simona Brozmanová, a na 3 km Damián Mello s Ivanou Trnkovou.

Po vyhlásení víťazov sa zástupcovia obce spolu s domácimi víťazmi presunuli na cintorín v Ponikách, kde starosta Ing. Ján Beňo položil kvety na hrob Ondreja Holca a prebehla krátka pietna

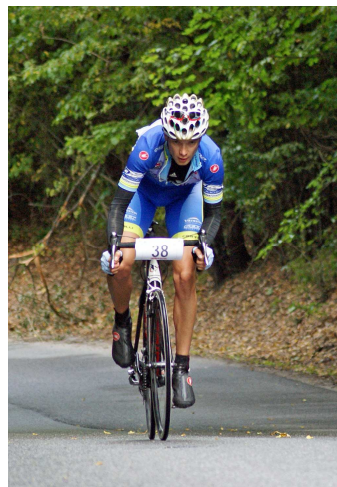
spomienka za účasti detí Ondreja Holca - Jána Holca a Márie Šavoltovej, ako aj jeho vnúčat.

No a na záver už len jedno. I. ročník obnovené série Memoriálu Ondreja Holca v cezpoľnom behu sa vydaril. Štyri mesiace príprav stáli za to. Ale sám vojak v poli úspech nedosiahne. Ďakujem preto všetkým, ktorí sa či už finančne, či prácou svojich rúk, svojim umom, ale aj odvahou postaviť sa na štartovú čiaru, pričínili o to, že sme bez hany nadviazali na prerušenú tradíciu, a že sme v Ponikách znovu pevne položili jej základný kameň.

Ján Čizmár ml.
foto: Ján Matula

PREMIÉRA „PONICKÝCH KĽAROV“

Banskobystrický cyklista Jozef Korýtko sa stal absolútnym víťazom 1. ročníka cyklistických pretekov do vrchu, Ponickými kľarmi. Trojkilometrovú trať so štartom za obcou Šalková a s cieľom na najvyššom bode cesty do Poník a prevýšenie 230 m zvládol za 10 min. 42 s. Jeho výkon si zasluži obdiv, ak si uvedomíme, že autom sa rovnaký úsek dá prejsť za približne 5 minút.

Uznanie si však zaslúži všetkých 8 cyklistiek a 32 cyklistov, ktorí sa prvú septembrovú sobotu nedali

odradiť nepriaznivou predpoveďou počasia, sľubujúcou dažď. Spoločný štart všetkých kategórií prebehol bez kolízií a už prvé stovky metrov na pomaly vysychajúcej ceste oddelili pretekárov s víťaznými ambíciami od hobby jazdcov, ktorí sa prišli viac pobaviť a vychutnať atmosféru spolu s kamarátmi. Na vrchol stúpania prichá-

dzali všetci po krátkej ale intenzívnej námahe vyčerpaní a väčšina úsmevom na tvári poďakovala za povzbudenie a potlesk. V cieľi čakala na každého účastníka pamätná medaila a na futbalovom ihrisku v Ponikách zahnali hlad a smäd. Víťazom každej kategórie odovzdali

dievčatá v tradičnom ponickom kroji kvalitné cyklistické dresy, prevzali si ich aj najvzdialenejší účastník Peter Hargaš z Bratislavy, najrýchlejší Poničania, Andrej Brzuľa a Lucia Trnková a najstarší

..... pokračovanie na ďalšej strane

..... dokončenie z predchádzajúcej strany

účastník pretekov Juraj Kosec. Ten si zaslúži zvláštne uznanie – tento rok oslávil sedemdesiatku a napriek tomu bol rýchlejší ako mnoho o polovicu mladších cyklistov. Spokojnosť s priebehom pretekov a žiživú atmosféru ocenili pri dekorovaní aj zástupca hlavného sponzora, spoločnosti Turancar, Ing. Josef Machala, starosta obce Poniky Ing. Ján Beňo a poslanec Banskej Bystrice za mestskú časť Šalková PhDr. Marcel Pecník.

Premiéra „Ponických kiarov“ dopadla nad očakávanie dobre zásluhou množstva ochotných ľudí, ktorí pomohli organizátorom a veríme, že sa stane nadiho súčasťou športového diania v našej obci.

Výsledky:

Muži do 39 rokov: 1. Jozef Korýtko, Banská Bystrica, 10:42, 2. Andrej Haraga, Banská Bystrica, 11:44, 3. Andrej Brzuľa, Poniky, 11:55
Muži nad 40 rokov: 1. Dušan Pánik, Banská Bystrica, 12:02, 2. Roman Reisteter, Banská Bystrica, 13:13, 3. Dalimír Jančovič, Martin, 15:22
Ženy do 39 rokov: 1. Carla Reisteterová, Banská Bystrica, 15:57, 2. Jana Beňová, Martin, 16:44, 3. Lucia Trnková, Poniky, 24:33
Ženy nad 40 rokov: 1. Emilia Desetová, Banská Bystrica, 22:51, 2. Anna Lakatošová Ponická Huta, 28:31

Ján Matula

Foto: Vladimír Poliak a autor

**Dňa 21. 10. 2015 o 14:00 sa uskutoční
tradičné posedenie seniorov nad 70 rokov,
pri spoločnom stole v pohostinstve na
Námestí Štefana Žáryho v Ponikách**

Baníctvo a hutníctvo v minulosti

Viete, že v Ponikách existovalo ťažiarne železiarstvo už v roku 1650? Dôkazom je zápis v Resolutions protokol HKG zo 17. júla toho roku /Štátny slovenský ústredný archív - banské oddelenie so sídlom v Banskej Štiavnici/. Podľa dokladu kúpila podiel železiarne v Ponikách erárna banská komora. O úrovni železiarskej výroby v 16. a 17. storočí niet hodnoverných správ. Môžeme sa však domnievať, že jediným spôsobom bola priama výroba kujného železa v huti /dúhačke/, ktorú obsluhovali taviči. O ďalšie spracovanie sa starali hámorskí kováči. Na pohon strojov používali vodu.

Ponické ťažiarstvo vzniklo podľa niektorých údajov už v roku 1718, keď v Ponikách postavili železiarsky hámor so slovenskou pecou. Zo zápisov vyplýva, že novozaložená huta dobre prosperovala, pretože v roku 1720 hľadali v Ponikách nové náleziská železnej rudy, čo viedlo k sporom s ľubietovskými ťažiarimi, ktoré napokon v roku 1729 riešil banský súd v Banskej Bystrici. V záujme urovnania sporu odstúpili ponickí ťažiar dvaja šestnástiny /16 kuksov/ Ľubietovej. Na oplátku dostali povolenie rozšíriť kutacie práva v celom chotári Poník a Dúbravice /Červená hlinka, Banský Hrb, Veľká a Malá Zolná/. Ďalej dostali povolenie postaviť vysokú pec a príslušné budovy. Nová huta

vyrástla v údolí Zolnej /teraz Ponická Huta/. Vysokú pec postavil v roku 1732 banskobystrický mešťan Samuel Keller. Vlastnila ju súkromná spoločnosť.

Hámor na spracovanie surového železa v Ponikách nepostavili. Dôvodom bol nedostatok vody na pohon strojov a zariadení, ale tiež okolnosť, že väčšina produkcie sa predávala v meste. A tak ho postavili v Banskej Bystrici pred Lazovnou bránou, vľavo pri ceste, blízko mediarskeho hámra. V roku 1792 prešiel do vlastníctva ponického podniku aj ľubietovský hámor, ktorý postavili v Kostiviarskej, tri kilometre na sever od Banskej Bystrice. Ťažiarne železiarne v Ponikách dobre prosperovali, pretože mala zabezpečený odbyť v erárnych banských závodoch. Protislužbou boli dodávky dreva z erárnych lesov na čiastočné krytie potreby pre hutnícku výrobu. V 60-tych rokoch 18. storočia prešla časť výroby do majetku štátu, čím sa ponické ťažiarne železiarstvo stalo súčasťou komplexu erárnych železiarskych závodov na Pohroní. Kúpa podielu sa uskutočnila v rokoch 1766 – 1767. Ponickí ťažiar sa rozhodli predať svoje podiely pravdepodobne pre zadlženosť a zlý stav huty a hámra. Podľa konceptu zmluvy odkúpil erár z celkového počtu 128 kuksov /podielov/ až 80 1/3 od jedenástich osôb.

V tom istom období predávali eráru svoje podiely aj ľubietovskí ťažiar. Podľa piateho bodu zmluvy si banská komora rezervuje právo principlality a tým aj disponovanie podnikom. Za 1/16, to je 8 kuksov, vyplatil erár ponickým ťažiarom len po 400 zlatých. To preto, lebo budovy boli v zlom stave, zariadenie neudržiavané a podnik celkovo zadlžený. Ľubietovským ťažiarom platili po 750 zlatých, teda takmer dvojnásobok. V ponickom ťažiarstve vlastnila už len Banská Bystrica 32 kuksov, Poniky 12, Terézia Kellerová a Júlia Kazmínová po 1 5/6, zvyšok vlastnil erár.

<u>Majiteľ podielov pred kúpou erárom</u>	<u>Predané podieľy</u>
doktor Gottfried Moller	16
Christopf Gottlieb Sterz	4
dedičia po Gregorovi Beerovi	9 1/3
Thomas Roth	8
Johan Modori	12
dedičia po Sterzovi	3
Daniel Schefarovský	8
pani Smertniková	4
Georg Gonstang	8
dedičia po Zacharidesovi	4
dedičia po Vozárovi	4

Spolu: 80 1/3

To, že sa podnik stal súčasťou erárnych železiární, malo vcelku kladný vplyv na hospodárnosť a rentabilitu prevádzok. Zaviedlo sa prísne hospodárenie, evidencia zásob, odbytu... Na druhej strane však štát celkom prirodzene uprednostňoval záujmy svojej vlastnej pokladnice, bez ohľadu na záujmy ostatných podielnikov, čo neraz viedlo k sporom. Napríklad v roku 1772 erárne úrady jednoducho zastavili kovanie železa v hámroch ponickej a ľubietovskej huty a kovali tam med pre kremnickú mincovňu. Tým vznikol v Banskej Bystrici nedostatok železa, ktoré mestu dodávali predovšetkým tieto hámre.

Dokončenie v nasledujúcom čísle.

Z podkladov obecnej kronike spracoval

Juraj Piaček

Leto u dobrovoľných hasičov

Ťažko uveriť, ale o lete už hovoríme v minulom čase. Slnecných lúčov sme si užili do sýtosti. Vysoké teploty však boli skúškou nielen našej trpezlivosti a odolnosti, ale aj pripravenosti a pohotovosti hasičov.

S horúčavami a suchom totiž ruka v ruke kráčajú požiare. Počas uplynulých mesiacov naši dobrovoľní hasiči zasahovali pri dvoch požiarochoch, kde pomáhali kolegom profesionálom.

Jeden požiar vznikol v lesnom poraste v Ponickej Hute, časti Lešť. Druhý bol závažnejší - za obcou v časti Úslnie zásah komplikoval ťažšie prístupný terén a vysoké teploty. Práve kvôli nim terén kontrolovali a zasahovali aj v ďalších dvoch dňoch.

Leto nám však prinieslo aj príjemnejšie chvíle v podobe súťaží, na ktorých sme si precvičili svoje schopnosti. Okrem toho sme s našimi plameniakmi navštívili aj Hasičské múzeum v Martine – Priekope. Veď ktorý hasič by sa nezaujímal o techniku, zásahové vozidlá, prístroje, obleky a uniformy nielen zo Slovenska, ale z rôznych kútov sveta. Medzi exponátmi sme dokonca narazili aj na exemplár z Poník, bol to dýchací prístroj.

Z Martina sme odchádzali mierne unavení, ale za to bohatší o nové dojmy zvečnené na fotkách. Veľmi pekne ďakujeme rodičom, ktorí boli ochotní ísť s nami, tiež obecnému úradu a pánovi starostovi za poskytnutie dopravných prostriedkov a za finančnú podporu.

Lucia Pažitná

Dňa 3. októbra 2015 sa bude konať hasičská súťaž požiarnych družstiev, v areáli ŠK OPL Poniky na Horedoliní, so začiatkom prezentácie o 10:00.

Všetkých Vás srdečne pozývame.

SENIORI RELAXOVALI

Letné aktivity v klubovej činnosti sme väčšinou pripravovali v krásnej prírode v okolí našej obce. Aj tohto roku sme si - na podnet starostu - vybrali príťažlivú lokalitu Úslnie. Už jej názov napovedá, že pobyt v nej môže byť príjemný. A ak sa spojí príjemné s poznávaním blízkeho i vzdialenejšieho okolia, tak aj užitočné. Poľnou cestou sme sa autami vyviezli až na stanovište pri vynovenej poľovníckej chatke. Pri grilovaní sme sa vystriedali všetci. O chutné občerstvenie sa postarala naša jubilantka M. Kováčová, s ktorou sme v družnej debate a pri speve zotrvali až do popoludnia. Po chutnom jedle a koláčoch sme sa rozhodli spáliť kalórie. Prechádzka po okolitých chotároch smerom na Strelníky

a Pohronie bola pre nás vítaným osviežením. A ako to už na takýchto stretnutiach býva, zaspomínali sme si na sladký čas detstva a mladosti, keď sme s mamami a starými matkami chodievali zbierať maliny, černice, čučoriedky a voňavé huby.

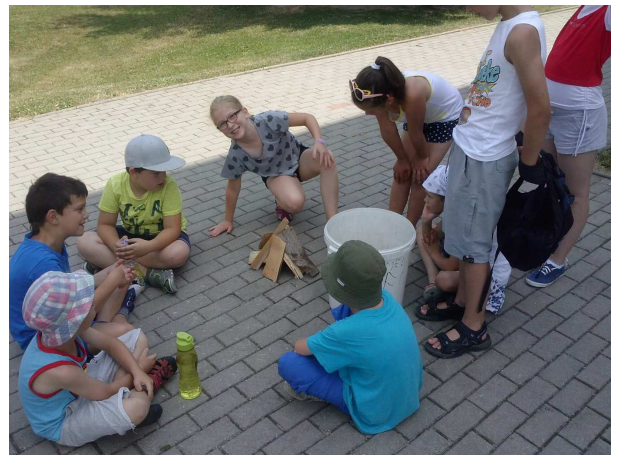
Žičlivé leto sme si tak uchovali v komorách v podobe lekvárov, sirupov, nakladaných a sušených plodov. Nebyť drobných dažďových kvapiek, ktoré nás upozornili na čas návratu domov, boli by sme tam zotrvali dlhšie.

Na spiatocnej ceste sme sa mohli pokochať panorámou regiónu z inej strany kopca. Vodiči nám na krátkych zastávkach porozprávali všeličo zaujímavé. Dozvedeli sme sa napríklad o sledovaní šeliem za pomoci čipových obojkov, o ich pohybe v širokom okolí obce. Za bezpečný odvoz ďakujeme pracovníkom OPL spol. s r.o. a OcÚ Poniky a za podporu akcie starostovi Jánovi Beňovi.

Mária Kaľavská

PRÍJEMNÉ A UŽITOČNÉ PRÁZDNINY

V školskom klube detí ÚSMEV pri Základnej škole s materskou školou Štefana Žáryho sme mali prázdniny od 6. do 10. júla. Každý deň sme vyplnili zaujímavým programom. Robili sme to, čo nás baví, čo nás zaujíma a čo by nás zároveň obohatilo o nové poznatky. Hrávali sme naše obľúbené hry v triede aj na ihrisku. V školskej kuchynke sme sa naučili pripraviť si pudíng, čaj, pekne upraviť obložené chlebíčky. Dozvedeli sme sa ako prežiť v prírode, ako si založiť oheň, ako sa zorientovať podľa svetových strán. Už vieme ako získať informácie z turistických máp, informačných tabúl, ako sa orientovať v teréne. Skúsili sme zorientovať sa podľa kompasu a odhadnúť vzdialenosti.

Urobili sme si vlastné rozprávkové okienko a pripravili svoj rozprávkový les. Postavili sme si stan, ktorý po celý týždeň slúžil ako základňa pre naše aktivity. Vybrali sme sa aj na salaš. Bača a jeho pomocníci nám porozprávali o všetkom, čo s prácou pri ovciach súvisí. Zaujímavé bolo porovnanie niekdajšej roboty na salaši so súčasným salašníctvom. Technika napreduje a uľahčuje život aj ovčiarom. Ručné strihanie už patrí minulosti. My sme videli kvalitné elektrické strojíčky.

Skutočný obraz života na salaši sme vďaka internetu doplnili informáciami o živote našich predkov a o príchode Valachov na naše dnešné územie. Tak sme sa popri zábave aj niečo naučili. Horúci júlový týždeň v našom školskom klube detí ÚSMEV ubehol ako voda a školáci sa spokojne rozutekali v ústrety ďalším letným dňom, veď mali pred sebou skoro celé prázdniny. Teraz sa tešia, že sa v septembri opäť stretnú a kamarátom porozprávajú o pekných letných zážitkoch.

Mgr. Ján Bušovský

BLAHOŽELÁME

jubilantom, ktorí sa dožili životného jubilea v mesiacoch júl a august 2015

60 rokov

Ing. Mária Slobodníková
Marta Šávoltová
Ľudmila Piarová
Ján Piaček
Ing. Katarína Droppová
Ondrej Špička
Juraj Madoš
Ján Pelc

70 rokov

Anna Dobošová
Anna Netková
Mária Madošová

Zápis do pamätnej knihy obce Poniky

Starosta obce Poniky prijal na obecnom úrade manželov Juraja a Máriu Polóniovcov, ktorým pri príležitosti významného jubilea zlatej svadby srdečne zablahoževal. Táto milá udalosť bola zaznamenaná aj do pamätnej knihy obce Poniky.

V mesiacoch august a september bola obec svedkom uzavretia dvoch manželstiev: manželstva Miroslavy Ondrejčikovej a Michala Slivku na Obecnom úrade v Ponikách a manželstva Aleny Hraškovéj a Martina Bukvaja, ktorí si svoje áno prišli povedať v tradičných ponických krojoch na mieste srdcu im blízkom „Pri srdiečku nad Ponikami“.

Obidve tieto krásne udalosti boli zaznamenané do pamätnej knihy obce Poniky.

ŠPORTOVÝ KLUB OBEČNÝ PODNIK LESOV PONIKY

Náš futbalový klub ŠK OPL Poniky sa po skončení súťažného ročníka 2014/2015 v ktorom sa umiestnil na štvrtom mieste v I. triede ObFZ B, začal s prípravou na novú sezónu priateľskými zápasmi a turnajmi. Prvý turnaj sa odohral v Dúbravici, kde sme po remíze s ŠK Hrochoť 2:2 a s OŠK Babiná A 5:5 skončili na treťom mieste.

Druhý turnaj sa odohral na domácom ihrisku na Horedoliní 12. júla. Venovali sme ho nášmu dlhoročnému členovi Júliusovi Piarovi. Za horúceho počasia sme odohrali zápasy s futbalovým klubom Šalková A, s ktorým sme prehrali 0:2 a s FK Zvolenská Slatina sme vyhrali 6:1. Celkovo sme sa umiestnili na treťom mieste.

Tabuľka turnaja v Dúbravici:

1. FK Šalková A
2. ŠK Hrochoť
3. ŠK OPL Poniky
4. FK Zvolenská Slatina

Tabuľka domáceho turnaja:

1. ŠK Hrochoť
2. OŠK Babiná A
3. ŠK OPL Poniky
4. TJ Družstevník Dúbravica

Nasledovali prípravné zápasy s FK Šalková A a ŠK Sásová. V prvom sme vyhrali 4:0 a v druhom podľahli 1:6.

V novej sezóne 2015/2016 sme zatiaľ odohrali štyri zápasy a patrí nám deviate miesto. Naším cieľom je ísť od zápasu k zápasu a pokúsiť sa o postup do V. ligy. Veríme že si dobrými výsledkami pritiahneme ešte viac verných fanúšikov, ktorí nás chodia podporovať aj na niektoré vonkajšie zápasy. V prebiehajúcej sezóne sa našimi hráčmi stali aj útočník Ján Kubašiak, ktorý bol zatiaľ u nás na hosťovaní z ŽP ŠPORT Podbrezová a brankár Peter Zátroch, ktorý bol hráčom TJ Družstevník Dúbravica. Na hosťovanie do TJ Družstevník Mičiná odišiel brankár Filip Trnka.

Termíny zápasov ŠK OPL Poniky:

02.08.2015	17.00	TJ Partizán Osbrlie	:	ŠK OPL Poniky	4 : 2
09.08.2015	16:30	ŠK OPL Poniky	:	FK Šalková B	8 : 0
16.08.2015	16:30	FK 1928 Jasenie	:	ŠK OPL Poniky	0 : 1
23.08.2015	16:00	ŠK OPL Poniky	:	FK 09 Bacúch	2 : 0
30.08.2015	16:00	OFK Slovenská Ľupča	:	ŠK OPL Poniky	3 : 0*
06.09.2015	15:30	FK Sokol Nemecká	:	ŠK OPL Poniky	3 : 2
13.09.2015	15:30	ŠK OPL Poniky	:	OFK Slovan Valaská	1 : 3
20.09.2015	15:00	TJ Družstevník Strelníky	:	ŠK OPL Poniky	
27.09.2015	15:00	ŠK OPL Poniky	:	TJ ŠK Sokol Jakub	
04.10.2015	14:30	TJ Slovan Michalová	:	ŠK OPL Poniky	
11.10.2015	14:30	ŠK OPL Poniky	:	TJ Tatran Čierny Balog	
18.10.2015	14:00	TJ Mladost' Lučatín	:	ŠK OPL Poniky	
25.10.2015	14:00	ŠK OPL Poniky	:	TJ ŠK Hronec	

* zápas nedohratý, dohrávka sa uskutoční v náhradnom termíne

Mužstvo prípraviek a mladších žiakov pod vedením Maroša Klementisa začne novú sezónu začiatkom septembra. Prípadní noví záujemcovia (záujemkyne) o futbal sa môžu skontaktovať s Marekom Matuškom na čísle 0907 524 099.